

SEKTOR ZA INFORMISANJE I DOKUMENTACIJU (SID)

**INFORMACIJA O SAOBRAĆAJNIM NEZGODAMA,
NJIHOVIM UZROCIMA I POSLJEDICAMA U BOSNI I
HERCEGOVINI U 2015. GODINI**

Juni/Lipanj, 2016. godine

SADRŽAJ

SADRŽAJ.....	1
UVOD.....	2
STANJE BEZBJEDNOSTI/SIGURNOSTI DRUMSKOG/CESTOVNOG SAOBRAĆAJA/PROMETA U BiH	
SAOBRAĆAJNE/PROMETNE NEZGODE U BIH.....	2
POSljedICE SAOBRAĆAJNIH/PROMETNIH NEZGODA.....	6
UZROCI I MJESTO NASTANKA SAOBRAĆAJNIH/PROMETNIH NEZGODA.....	10
ZAKLJUČAK.....	10

1. UVOD

Sektor za informisanje i dokumentaciju Bosanskohercegovačkog auto - moto kluba (SID BIHAMK) sistematski prikuplja dostupne podatke iz oblasti saobraćaja/prometa, koristeći pri tome sve relevantne izvore sa ciljem pravovremenog i detaljnog informisanja/informiranja javnosti.

Postojanje različitih institucija sa podijeljenom nadležnosti u oblasti bezbjednosti/sigurnosti drumskog/cestovnog saobraćaja/prometa otežava prikupljanje podataka, što svakako utiče na tačnost prezentiranih podataka. To je između ostalog i razlog što se podaci o saobraćajnim/prometnim nezgodama prezentiraju sa znatnim zakašnjenjem.

No, ipak cijenimo da unatoč mogućim nepreciznostima Informacija nudi značajne podatke za ukupno sagledavanje stanja bezbjednosti/sigurnosti drumskog/cestovnog saobraćaja/prometa u Bosni i Hercegovini.

Podaci o saobraćajnim/prometnim nezgodama, uzrocima i posljedicama prikupljeni su od nadležnih MUP-ova (FUP, kantonalna/županijska MUP, MUP RS i MUP Brčko Distrikta).

STANJE BEZBJEDNOSTI/SIGURNOSTI DRUMSKOG/CESTOVNOG SAOBRAĆAJA/PROMETA

SAOBRAĆAJNE/PROMETNE NEZGODE U BIH

U skladu sa prikupljenim statističkim podacima od nadležnih institucija (FMUP, MUP RS, MUP Brčko Distrikta, MUP kantona), na bosanskohercegovačkim putevima/cestama u protekloj 2015. godini dogodilo se ukupno **38.659** saobraćajnih/prometnih nezgoda od kojih je zabilježeno **7.627** saobraćajnih/prometnih nezgoda sa poginulim i povrijeđenim/ozlijeđenim licima/osobama, te **31.032** saobraćajne/prometne nezgode sa materijalnom štetom.

U saobraćajnim/prometnim nezgodama u Bosni i Hercegovini život je izgubilo **341** lice/osoba, dok je **9.864** lica/osobe zadobilo teže ili lakše tjelesne povrede/ozljede. U tabeli 14. dat je detaljan prikaz ukupnog broja saobraćajnih/prometnih nezgoda u BiH i Distriktu Brčko za period 2011.-2015.godina.

PODRUČJE	UKUPAN BROJ SAOBRAĆAJNIH/PROMETNIH NEZGODA(SN)				BROJ SN SA POGINULIM/POVRIJEĐENIM/OZL. LICIMA/OSOBAMA				BROJ SN SA MATERIJALNOM ŠTETOM			
	2012	2013	2014	2015	2012	2013	2014	2015	2012	2013	2014	2014
FEDERACIJA BIH	25.958	26.681	27.210	28.960	4.499	4.676	4.834	5.084	21.459	22.005	23.011	23.876
REPUBLIKA SRPSKA	8.441	8.588	8.581	9.295	1.982	2.113	2.162	2.396	6.459	6.475	6.419	6.899
BRČKO DISTRIKT	485	456	434	404	119	119	110	147	366	337	324	257
UKUPNO	34.884	35.725	36.225	38.659	6.600	6.908	7.106	7.627	28.284	28.817	29.754	31.032

Tabela 1. Pregled saobraćajnih/prometnih nezgoda za period 2012.- 2015. godina

Tokom protekle 2015.godine registrovano/registrirano je **2.434** nezgoda **više** u odnosu na 2014. godinu, što izraženo u postocima/procentima prikazuje **povećanje ukupnog broja saobraćajnih/prometnih nezgoda za 6,72 %**. Broj saobraćajnih/prometnih nezgoda sa poginulim/povrijeđenim/ozlijeđenim licima je takođe povećan i to za **521** saobraćajnu nezgodu ili **7,33 %**. Kada su u pitanju saobraćajne/prometne nezgode sa materijalnom štetom iz gore navedene tabele zaključujemo da je u protekloj godini registrovano/registrirano **1.278** nezgoda više u odnosu na 2014.godinu ili procentualno to iznosi **4,29 %**.

Iz naprijed navedenih činjenica, zaključujemo da je trend povećanja ukupnog broja saobraćajnih/prometnih nezgoda započet 2013. godine nastavljen i u 2015. godini. Prema navedenim podacima možemo zaključiti da se na području BiH dnevno tokom 2015.godine događalo u prosjeku oko **106** saobraćajnih/prometnih nezgoda, od toga oko **21** saobraćajna/prometna nezgoda sa poginulim/povrijeđenim/ozlijeđenim licima/osobama.

U sljedećoj tabeli dat je detaljan prikaz saobraćajnih/prometnih nezgoda po kantonima u Federaciji BiH.

PODRUČJE	UKUPAN BROJ SAOBRAĆAJNIH/PROMETNIH NEZGODA (SN)				BROJ SN SA POGINULIM/POVRIJEĐENIM/OZL. LICIMA/OSOBAMA				BROJ SN SA MATERIJALNOM ŠTETOM			
	2012	2013	2014	2015	2012	2013	2014	2015	2012	2013	2014	2015
Kanton Sarajevo	9.877	10.536	10.974	11.475	820	866	900	900	9.077	9.670	10.074	10.577
SBK	2.731	2.944	3.094	3.311	394	412	422	464	2.337	2.532	2.672	2.847
BPK	74	94	81	63	19	25	26	29	55	69	55	34
Posavski kanton	252	253	247	265	71	82	69	83	181	171	178	182
ZHK	528	608	740	668	247	268	302	289	281	340	438	379
HNK	1.860	1.944	1.995	2.127	534	570	601	613	1.326	1374	1.394	2.127
USK	2.463	2.691	2.247	3.027	631	595	635	609	1.832	2.096	2.247	2.418
Tuzlanski kanton	3.418	2.840	2.720	2.739	1.144	1.095	900	1.233	2.274	1.745	1.569	1.506
ZDK	4.027	4.126	4.411	4.580	601	642	610	734	3.426	3.484	3.801	3.846
Kanton 10	728	645	701	723	133	121	118	130	595	524	583	593
FEDERACIJA BiH	25.958	26.681	27.210	28.960	4.499	4.676	4.834	5.084	21.459	22.005	23.011	23.876

Tabela 2. Pregled saobraćajnih/prometnih nezgoda u FBiH po kantonima

Iz predhodne tabele možemo vidjeti da se najveći broj saobraćajnih/prometnih nezgoda na području Federacije BiH u 2015. godini dogodio na području **Kantona Sarajevo**, sa procentualnim učešćem od oko **39,62 %**, zatim slijede **Zeničko-dobojski kanton** sa procentualnim učešćem od oko **15,81 %**, **Srednjobosanski kanton** sa procentualnim učešćem od **11,43 %**, **Unsko-sanski kanton** sa procentualnim učešćem od oko **10,45 %**, itd.

Ukoliko posmatramo kretanje broja saobraćajnih/prometnih nezgoda pojedinačno po kantonima u Federaciji BiH, posebno zabrinjava stanje u Kantonu Sarajevo i Zeničko-dobojskom kantonu gdje broj saobraćajnih/prometnih nezgoda u posmatranom periodu konstantno raste.

POS LJEDICE SAOBRAĆAJNIH/PROMETNIH NEZGODA

U protekloj 2015. godini, u saobraćajnim/prometnim nezgodama u Bosni i Hercegovini život je izgubilo **341** lice/osoba, **1.678** lica/osoba je teže povrijeđeno/ozlijeđeno, dok je **8.186** lica/osoba pretrpjelo lakše tjelesne povrede/ozljede.

Povećanje ukupnog broja saobraćajnih/prometnih nezgoda u BiH u protekloj 2015. godini dovelo je do značajnog povećanja broja poginulih za **44** lica/osoba odnosno za **14,8 %**, broj teže povrijeđenih/ozlijeđenih smanjen je za **7** lica/osoba, odnosno za **0,42 %**, kao i broj lakše povrijeđenih/ozlijeđenih koji je smanjen za **196** lica/osoba, odnosno za **2,3 %**. Detaljan prikaz broja saobraćajnih/prometnih nezgoda sa posljedicama dat je u sljedećoj tabeli:

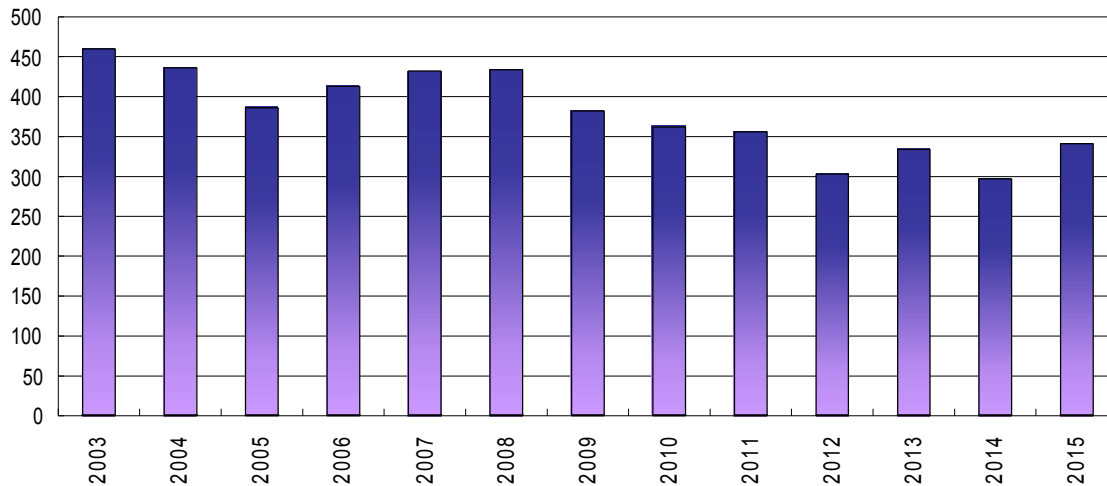
PODRUČJE	UKUPAN BROJ SN			BROJ POGINULIH LICA/OSOBA			BROJ TEŽE POVRIJEĐENIH/OZL. LICA/OSOBA			BROJ LAKŠE POVRIJEĐENIH/OZL. LICA/OSOBA		
	2013	2014	2015	2013	2014	2015	2013	2014	2015	2013	2014	2015
FEDERACIJA BIH	26.681	27.210	28.960	176	161	185	1.012	1.022	1.043	5.589	5.856	6.368
REPUBLIKA SRPSKA	8.588	8.581	9.295	153	131	150	602	632	599	2.334	2.392	1.662
DISTRIKT BRČKO	456	434	404	5	5	6	39	31	36	142	134	156
UKUPNO	35.725	36.225	38.659	334	297	341	1.653	1.685	1.678	8.065	8.382	8.186

Tabela 3. Posljedice saobraćajnih/prometnih nezgoda

U saobraćajnim/prometnim nezgodama na putevima/cestama širom BiH u toku protekle godine u prosjeku je svaki dan zabilježeno oko **106** saobraćajnih/prometnih nezgoda u kojima je teže povrijeđeno/ozlijeđeno nešto manje od **5** lica/osoba, lakše **22** lica/osobe, dok je skoro svaki dan smrtno stradalo **1** lice/osoba. Prosječna smrtnost u saobraćajnim/prometnim nezgodama u BiH iznosi nešto manje od **9 poginulih na 1000 saobraćajnih/prometnih nezgoda**.

Posmatrano sa aspekta ukupnog broja saobraćajnih/prometnih nezgoda po entitetima/distriktu, primjetno je da je smrtnost veća u Republici Srpskoj i ona iznosi više od **16 poginulih na 1000 saobraćajnih/prometnih nezgoda**, u Federaciji BiH nešto više od **6 poginulih na 1000 saobraćajnih/prometnih nezgoda**, dok u Distriktu Brčko iznosi nešto manje od **15 poginulih na 1000 saobraćajnih/prometnih nezgoda**.

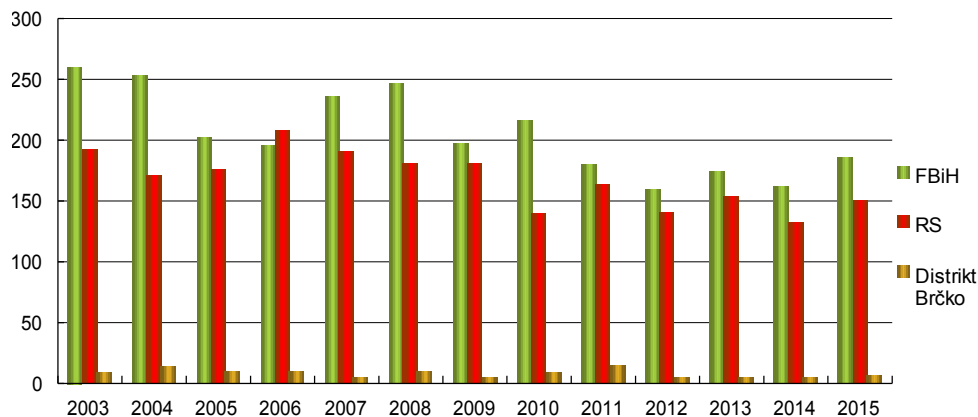
Na sljedećem dijagramu prikazano je kretanje ukupnog broja poginulih lica/osoba u saobraćajnim/prometnim nezgodama za period 2003-2015.godina:

Dijagram 1. Grafički prikaz ukupnog broja poginulih osoba u saobraćajnim/prometnim nezgodama u BiH u periodu 2003 - 2015. godina.

Tokom protekle 2015. godine u saobraćajnim/prometnim nezgodama u Federaciji BiH poginulo je **185** lica/osoba, što u odnosu na 2014. godinu predstavlja povećanje poginulih za **24** lica/osoba, odnosno za **14,9%** i predstavlja **54,25%** od ukupnog broja poginulih u saobraćajnim/prometnim nezgodama u BiH. U Distriktu Brčko tokom protekle godine poginulo je **6** lica/osoba, dok se broj poginulih lica/osoba u saobraćajnim/prometnim nezgodama u Republici Srpskoj takođe povećao na **150** poginulih, što u odnosu na 2014.godinu predstavlja povećanje za **19** poginulih lica/osoba, odnosno **14,5%**, i predstavlja **44,00%** od ukupnog broja poginulih u saobraćajnim/prometnim nezgodama u BiH.

Na sljedećem dijagramu dat je prikaz broja poginulih lica/osoba u saobraćajnim/prometnim nezgodama po entitetima/distriktu za period 2003-2015.godina:

Dijagram 2. Grafički prikaz ukupnog broja poginulih lica/osoba u saobraćajnim/prometnim nezgodama po entitetima u periodu 2003 - 2015. godina.

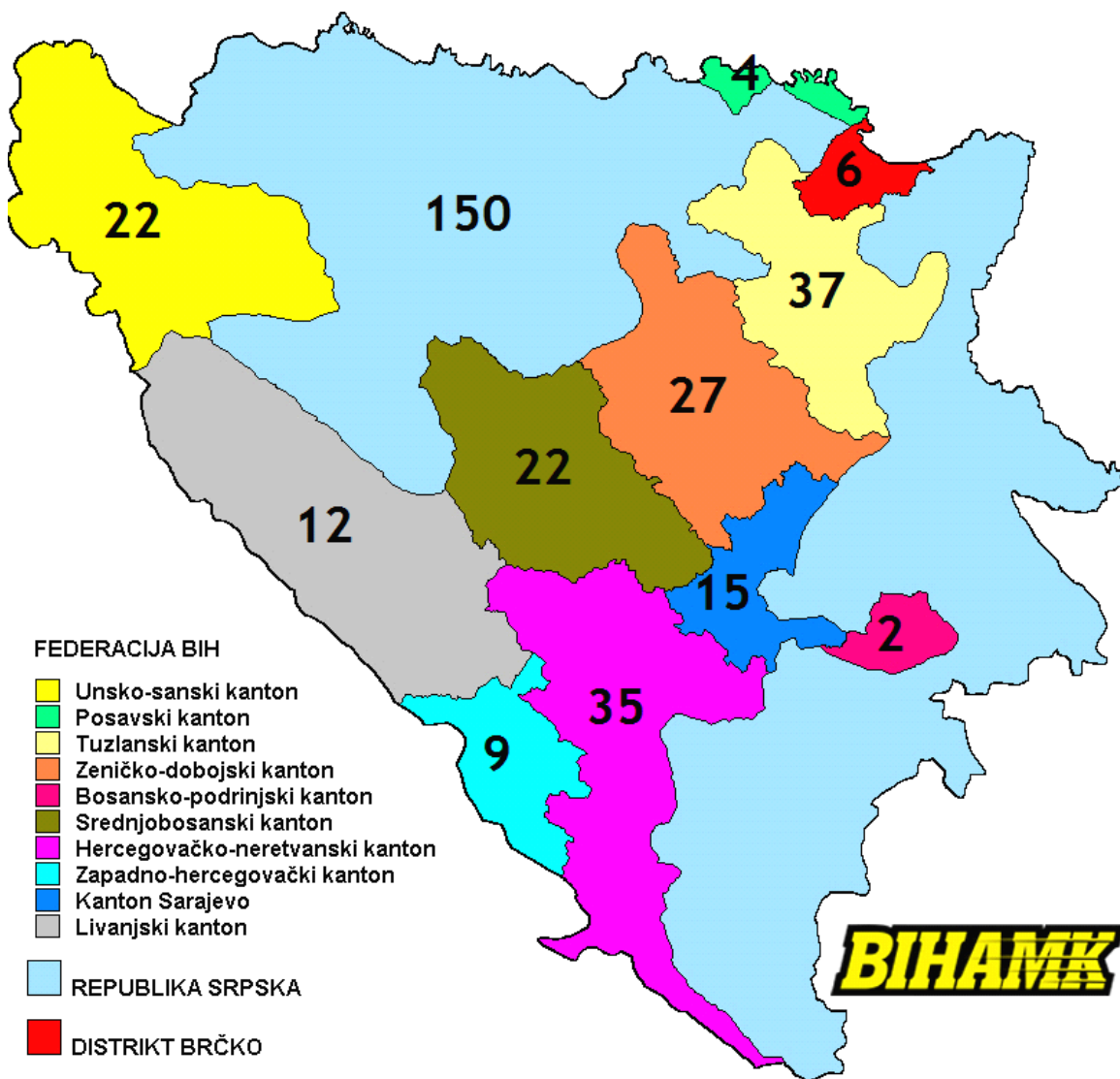
Detaljan prikaz broja saobraćajnih/prometnih nezgoda sa posljedicama po kantonima u Federaciji BiH dat je u sljedećoj tabeli:

PODRUČJE	UKUPAN BROJ SN			BROJ POGINULIH LICA/OSOBA			BROJ TEŽE POVRIJEĐENIH/OZL. LICA/OSOBA			BROJ LAKŠE POVRIJEĐENIH/OZL. OSOBA/ LICA		
	2013	2014	2015	2013	2014	2015	2013	2014	2015	2013	2014	2015
Kanton Sarajevo	10.536	10.974	11.475	24	19	15	165	180	176	1.001	1.003	1.030
SBK	2.944	3.094	3.311	17	19	22	117	120	135	445	477	522
BPK	94	81	63	0	2	2	7	10	10	30	27	29
Posavski kanton	253	247	265	3	3	4	24	23	23	82	60	85
ZHK	608	740	668	5	7	9	32	40	39	357	420	422
HNK	1.944	1.995	2.127	25	25	35	119	127	130	747	911	942
USK	2.691	2.247	3.027	23	23	22	130	123	120	746	813	746
Tuzlanski kanton	2.840	2.720	2.739	38	33	37	187	194	204	1.383	1.455	1.645
ZDK	4.126	4.411	4.580	28	24	27	182	165	177	664	697	806
Kanton 10	645	701	723	13	6	12	49	40	29	143	145	141
FEDERACIJA BiH	26.681	27.210	28.960	176	161	185	1.012	1.022	1.043	5.598	5.856	6.368

Tabela 4. Posljedice saobraćajnih/prometnih nezgoda po kantonima u FBiH za period 2013 - 2015.

Ukoliko posmatramo naprijed navedene podatke uočićemo da je u Kantonu Sarajevo, Unsko-sanskom i Srednjobosanskom kantonu došlo do znatnijeg povećanja broja saobraćajnih/prometnih nezgoda, dok je u ostalim kantonima primjetno blago povećanje ili smanjenje.

Na slici 2. prikazan je broj poginulih lica/osoba u saobraćajnim/prometnim nezgodama po entitetima/distriktu, kao i kantonima u Federaciji BiH.

Slika 2. Broj poginulih lica/osoba u saobraćajnim/prometnim nezgodama po entitetima, distriktu, kao i kantonima u Federaciji BiH

UZROCI I MJESTO NASTANKA SAOBRAĆAJNIH/PROMETNIH NEZGODA

Veliki broj saobraćajnih/prometnih nezgoda na našim putevima/cestama, između ostalog, rezultat je nepoštivanja saobraćajnih/prometnih pravila i propisa, kao i niskog nivoa saobraćajne/prometne kulture većeg broja učesnika/sudionika u saobraćaju/prometu.

Nepropisna brzina i brzina neprilagođena uslovima/uvjetima na putevima/cestama su jedan od najčešćih uzročnika izazivanja saobraćajnih/prometnih nezgoda (oko 25,3%), slijede nezgode koje su rezultat radnji vozilom u saobraćaju/prometu, zatim saobraćajne/prometne nezgode nastale pod uticajem alkohola i drugih opojnih sredstava, te ostali uzroci koji podrazumijevaju nepoštivanje saobraćajne/prometne signalizacije, nepovoljne uslove/uvjete na putu/cesti itd. Među pogreškama vozača u gradskim uslovima/uvjetima saobraćaja/prometa treba izdvojiti i vožnju na nedovoljnoj udaljenosti - odstojanju između vozila.

Najveći broj saobraćajnih/prometnih nezgoda zabilježen je na ulicama u naselju (36,2%), a zatim na magistralnim putevima/cestama (28,3%), onda slijede lokalni (9,1%), pa regionalni putevi/ceste (8,5%), itd.

ZAKLJUČAK

Posmatrajući i upoređujući podatke u proteklih 13 godina (2003 - 2015. godina) o broju saobraćajnih/prometnih nezgoda i njihovim posljedicama, može se zaključiti da je trend izrazito negativnog rasta broja saobraćajnih/prometnih nezgoda i nastradalih lica/osoba, koji je u 2008. godini zaustavljen i tokom naredne četiri godine prerastao u trend smanjenja broja saobraćajnih/prometnih nezgoda, nažalost nastavljen tokom protekle dvije godine.

Do takvog zaključka dolazimo prateći kretanje broja saobraćajnih/prometnih nezgoda u posljednje tri godine kada bilježimo rast ukupnog broja saobraćajnih/prometnih nezgoda za **841** odnosno za **2,41%** saobraćajnih/prometnih nezgoda u 2013. godini, za **500** saobraćajnih/prometnih nezgoda ili **1,40%** u 2014 godini i **2.434** saobraćajne/prometne nezgode odnosno **6,72%** u 2015. godini.

Nakon značajnijeg pada broja poginulih u saobraćajnim/prometnim nezgodama u 2014 godini, povećanje saobraćajnih/prometnih nezgoda tokom protekle godine izazvalo je i povećanje broja poginulih lica/osoba za **44** odnosno za **14,8%** lica/osoba u odnosu na 2014. godinu.

Sagledavajući naprijed navedeno s posebnim osvrtom na činjenice da je tokom protekle godine povećan broj saobraćajnih/prometnih nezgoda, da je broj

poginulih u nezgodama takođe značajno povećan, ali je došlo do smanjenja broja teže povrijeđenih/ozlijeđenih za **7** lica/osoba, odnosno za **0,42 %**, kao i broja lakše povrijeđenih/ozlijeđenih koji je smanjen za **196** lica/osoba, odnosno **2,3 %**, da je značajno opala prodaja novih, a povećan uvoz starijih rabljenih vozila, može se zaključiti da je stanje drumskog/cestovnog saobraćaja/prometa u našoj zemlji i dalje nezadovoljavajuće.